

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine
professoris**

De Tempore Hyemales

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Sermo tertium p[ro] d[omi]nica in Septuagesi[me].

urn:nbn:de:hbz:466:1-30599

diabolo et deis illi prætemi sup anias vias.
Lex dicitur. Melius est intacta nostra seruare quam post vulnerata cum remedio querere. In quibus causis restitutio in integrum non est necessaria. Sancimus. Et re non integra probatur. Alij processa non potest redicari. de electis et electis præte in causis. Notare: non libenter venderet mercator ad credo merces periosas alicui fraudulentem: cui iam a plib⁹ autem directe per nihil creditoribus nisi iniurias et verba soluit recte. Expone et ap. quoniam fraudulentus multus est diabolus. Unde Apoc. xij. Profectus est serpens qui vocat diabolus etathanas: qui seducit universum obtemperans.

Sermo tertii pro domina in Septuagesi.

Sic currite recte. Ego igitur sic curro non quia in in certum. I. Cor. ix. Tria ibi sunt notanda de cursu apostoli. Sedulitas dilectionis. curro. Veloceitas euidentie. sic. Securitas confiditie. non quia recte. De primo Phil. iii. Qui retro sunt obliuiscens ad ea quae sunt per ora extendens meipsum: ad destinatum psequebrauam fugne vocando. De secundo. I. Thes. iij. Sic et ambulet ut abundet magis. De tertio. I. Timo. i. Scio cui credidi et certus sum quia potes esse depositum meum seruare. Eccl. iij. Tim. iij. Dereliqui reposita est mihi corona iustitiae. **Sic currite recte.**

Prumatur. An possit homo ex naturalibus comprehendere beatitudinem? Quod sic. Natura enim non deficit in necessariis. Extra. Ultia hois beatitudine excedit intellectum hois et voluntatem. I. Cor. iiij. Oculus non vidit nec auris audiuit recte. Thom. i. h. q. v. Beatitudo perfecta quaevis in hac vita habet potest ab hoie adquiri potest per naturalem et modo quod virtus in ei operatione existit. sed beatitudo homo minus perfecta consistit in visione divinae essentie. Videre autem deum per essentiam est supra naturam non solum hois sed etiam omnis creature. Cum autem de natura non deficit in necessariis recte. Dicendum quod verum est. Unde natura dedit homini libertatem arbitrii quod potest ad deum queri quod cum potest facere beatum. Que enim per amicos possumus: per nos aliquis possumus: ut dicitur. Eth. Pro fundamento. Ex naturalibus habet hoc invenitum beatitudinis assequendus. Quidam. i.

meta. Pronasque cum spectet anima cetera terram. Deus homini sublime dedit: celumque videre. Iustitiam et erectors ad sidera tollere voluntus. Et ideo dicitur Aristoteles. Eth. quod homo se debet trahere ad divinam quietem potest. Sed quod si non possit recte. Dicitur inquit sanctus. Ex quo coelum de qua vanam et plus vanam in nobis erit ratio facultas si non laudem diligenter coleat beatus. quod ut dicitur per prophetam. I. Phys. quod per prophetam. Unde si videatur frustra est quod est ordinatum ad aliquem finem que non attingit. cuiusmodi sunt miseri peccatores idurati. Audite o raptiores: luxuriosi recte. Audite inquam: quoniam si indueris aufum: non poteris ad illum finem. scilicet beatitudinem peruenire. Berninus. Nemo duri cordis salutem vincit. adeps est nisi forte de abstulerit ab eo (iuxta prophetam) cor lapideum; et dederit ei cor carneum. Unde puer. xxvij. Qui mendaciter corruerit in malum. **Figura** Huius. xij. Filii israelites fuerunt et duri et dominum in terra promissionis non intrauerunt. Expone recte. Ideo psalmus. Noste si vocem eius audieris nolite ob. cor via recte.

Recidivus ar. In precedenti recte. Num de tertia clausula. scilicet. Quid habet status tota die ociosi. Unde est nota triplex conditionis aggrauas negligentiam.

Prima localis. ibi: Quid habet status.

Secondum temporalis. ibi: tota die

Tertia personalis. ibi: ociosi

Prima ergo recte. q. d. Cur pro salute laborare negligit. habet. In loco rapacioso. Ezech. iiij.

Subuersus tecum sunt: et cum scorpionibus habitas. In loco transitorio. i. Jo. ii. Hunc transit et cupia ei. In loco rufido.

Propter. xv. Abominationis est deus. via impudicitia.

Secondum est redditus temporalis. ibi: tota die. i. pro labore vite vite cum habeatis opem portunitatem. Apoc. iiij. Dedit ei ipsi ut pernitentiam ageret et non vult penitere. Quid ergo negligit: quod status cum potest ire deberet. Quia ut dicit Berninus. Utica breuis via longa. Si vis ergo peruenire incipe transilire. Hoc hunc. iij. Festinemus ingredi in illam regem.

Tertia est redditus personalis. ibi: ociosi: vobis.

nihil proficiens: primis non subuenientes:

deo non suientes: hostibus non resistentes: et in

futuris non prouidentes: uno mala mala presentantes.

Quia ut dicit Ecclesiastes. xxvij. Multa

malitia docuit ociositas. Sicut ergo dicitur

Thes. iiij. Surgite et veletis diligenter laborare

Dominica in sexagesima

te: et ocium fugite, quod non habet huius requiem.
Exemplum octositatis fugientis hominum in omni generatione et creaturaz. Prior in creaturz insensibili libet quod non cessant die et nocte voluntate page recordato:is, ut platea et arbores tempore florales: folia: et fructus adducuntur. sol et luna et stelle cursus suos pagent. Baruch. iij. Stelle dederunt lumine in custodij suis: ratione sunt et dixerunt: assumpti sunt. Item in creaturz sensibili stratalibus quod quotidie et continuo per vicu et fetibus educandis laborant. ut pareret in volatilibus et gressilibus: et sic de aliis. Unde puer. vij. Vade ad formicam operari et visce ab ea sapientiam: et considera vias eius: quod cum non haberent ducem quod eam exemplum percipiant: aut perceptorem quod eam instruant: et leges instituant: aut principem quem timeant et qui ei penitus infligat aut permissa tribuant: parat in estate cibum sibi et congregat in messe quod comedat. Sic et nos facere debemus: prudenter per via futura. Item in creaturz intelligibili: puta angelus qui non cessant laudare deum: ut Apocalypsa. iij. Et de viris letis legimus quod diligenter quotidie opibus bonis infesterentur. Infelix quis legimus de fratre Francisco quod feruore spiritus adeo succedebat: ut quotidie fratribus diceret: fratres et filii mei incipiam facere bonum. Sicut enim dicit Gregorius. Amor dei nunc est ociosus. I. Similiter Alex. in ocio morosus: vel ocio plenus. Nam huius charitate si aliquem in ocio radit cito exatas.

Dicitur articulus. Audistis regule. Non trate quod iura dicunt. Lessante labore oportet cessare remuneratoe laboris. de apocrypha. Locutus est dominus meus beneplacitum debet concedi. I. Sicut legauit. f. de manumissione in testamento. Pone casus de pauperibus agricultoribus qui inuitant ad laborandum in vinea domini tali pacto quod multa accipient mercedem si diligenter et infra certos dies opus compleverint: alias incarcerabuntur. Non tales statim et diligenter laborabunt: partim propter timore incarcerationis: primi propter spem remuneratiois. Expone et applica notando illud homini. Nullus labor durus: nullum tempus longum videri debet quo gloria eternitatis adquiratur.

Sermo quartus
per Septuaginta

Ite. Sic pugno non quod aeris spectaberis. I. LXXX. ix. Currentibus ad bramam necesse est ut pugner contra triplicem hostem. Duidum: carne: et diabolum. Breve. Tres hostes in hoc mundo nos infestant. Duidum: et syrena dulcis nauigates submergit. Larus tanquam dalila bladicens sasone alligat. Diabolus tanquam leo rugiens viatorum iterum mit. Larus luxuria. Duidus avaricia. Diabolus ingerit superbia. Ex his tribus duo concurauerunt tertio submersione nostram. Duidus enim et care diabolo auxiliu puer contra nos. Duidus est vicinus. Larus est domesticus hostis: qui in multis pectoribus est. Ecce quis de consol. Nulla pestis efficacior ad nocendum quam inimicus domesticus.

Sic currite regule. **P**rimus art. An beatitudo ad quam curritur? Pro debemus consistere possit in aliquo bono non creato. Quod sic. Quia homo non est capax nisi obiecti finiti. Extra. Aug. xix. de civitate dei. Ut vita carnis aia est: bruta vita hominis deus est. Deinde dominus populus cuius est dominus deus eius. Responde Thos. xxii. q. ii. Num possibile est beatitudinem bonis consistere in aliquo bono creato. Beatitudo enim est perfectio boni non tripliciter quodammodo appetitur. Obiectum autem appetitur intelligibilis est universalis bonum quod non inueniatur in aliquo creato: sed in solo deo. quod omnis creatura habet bonitatem partim capata. Unde solus deus bonis voluntate implere potest: secundum quod dicit in psalmis. Qui replet in bonis desiderium tuum. In solo igitur deo beatitudo bonis consistit. Num autem deus homo non est capax nisi boni finiti. Verum est ut rei intrinsecus et inherenter: sed bene est capax boni infiniti ut obiecti. Hec Thos. **P**ro fundamento. Querendum est bonum illud in qua vera beatitudo consistit. nam ut dicitur prophetus. i. et. Et beatitudo est perfectissimum atque per se sufficiens bonum quod non amplius propter alterum: sed propter se tantum est amabile. Multum ergo querendum nequod amorem tali bono repugnas. **P**ropter quod remedio. Quale sit id quod amas celeri circumspecte mente. Queritur ergo. An si vel possit esse aliquod bonum tale creatum quod sit propter se tantum amabile in quantum possit homo veraz beatitudinem. Dic tuus. Ex qua coclude ostendit.